

Llums i ombres, un retrat del circ.

Published by [Interacció](#) [1] on 06/02/2020 - 11:42

[Comissió Europea](#) [2]

Genets, equilibristes, saltadors, acròbates, malabaristes i pallassos mostrant diversos números l'un rere l'altre al so de la música.

El circ tal i com el coneixem avui en dia va néixer ara fa aproximadament 250 anys. Després de l'aturada obligada causada per les dues guerres mundials, el sector va ressorgir, trobant-se al seu pas amb una nova competència (com ara la dels cinemes, teatres i parcs d'atraccions) i amb el repte de tirar endavant la seva gestió diària, havent-se d'adaptar als contextos i normatives dels diferents països en el cas de les gires internacionals.

A casa nostra, s'ha elaborat recentment el [Pla d'Impuls del Circ 2019 – 2021](#) [3], que es proposa millorar la situació del sector del circ a Catalunya i sobre el qual ja vam escriure a '[Un salt d'impuls per al Circ](#)' [3] a Interacció.

L'estudi que avui presentem, "[The situation of the circus in the EU Member States. Study report](#) [4]" és d'abast europeu i analitza, per tant, la situació actual del sector del circ a la Unió Europea. Però no només això sinó que, fruit de la informació de les dades extretes, elabora un seguit de recomanacions generals i específiques, que incideixen en els següents àmbits:

- **Situació socioeconòmica del sector**
- **Accés a l'educació obligatòria pels nens i nenes que acompanyen a les companyies de circ en les seves gires**
- **Capacitat d'innovació del sector**
- **Finançament europeu pel sector**

Abans d'entrar en matèria, però, el primer apartat fa un breu recorregut per la història del circ fins arribar als nostres dies, amb un registre d'entre 1.600 i 2.100 circs a tot el continent, els quals l'estudi divideix en dos tipus: el **circ clàssic o tradicional**, que realitza els espectacles en carpes ambulants i sovint inclou animals domèstics o salvatges en algunes actuacions; i el **circ contemporani**, que actua en teatres o a l'espai lliure i adopta un enfocament força més artístic, on s'hi poden incloure altres disciplines com ara el teatre, la dansa i la música.

Foto: Marc Williams

A continuació, una síntesis dels resultats (extrets mitjançant la investigació de la literatura ja existent, les enquestes a companyies i professionals i altres mètodes) dona inici a cada capítol. D'entre tots ells, uns en presentem aquí un recull:

Situació socioeconòmica del sector:

- **El nombre de companyies de circ registrades varia a cada país.** Mentre que a Alemanya i a França hi ha registrats 500 i 350 circs respectivament, a països com Xipre, Malta i Luxemburg no en consta cap.
- **Les companyies de circ clàssiques disposen de més treballadors que les contemporànies**, i fan més contractes de jornada parcial i completa. En canvi, en les contemporànies s'observa un nombre més alt d'autònoms. **Les companyies de circ clàssic atrauen més espectadors** que les contemporànies.
- **Molts professionals combinen diversos contractes a la vegada i al voltant de la meitat dels seus ingressos l'any 2018 provenien de fora del sector del circ.** Aquests és un dels motius que fa que treballar per compte propi sigui força habitual.

Accés a l'educació obligatòria pels nens i nenes que acompanyen a les companyies de circ en les seves gires:

Un alt percentatge de companyies porta el seu espectacle a diversos països d'Europa. **Els pares que s'enduen amb els seus fills a les gires tenen l'obligació d'escolaritzar-los**, ja sigui portant-los a escoles regulars (i "estàtiques") o mòbils, o bé practicant l'ensenyament a distància. D'opcions n'hi ha diverses; **el gran repte, però, no és garantir l'accés a l'educació sinó assegurar-se que aquesta sigui de qualitat.**

- **El 28% de professionals que treballen al circs contemporanis s'enduen de gira amb ells els seus fills en edat escolar.** En canvi, **en el cas dels circs clàssics la xifra augmenta considerablement, fins a arribar al 64%.**
- A Alemanya, Grècia, Portugal, França, Espanya i als Països Baixos **existeix suport econòmic per part del govern** en l'escolarització de d'infants itinerants en general i/o d'infants del circ en concret.
- **El propi sector del circ indica que hi ha una necessitat de millora** en la provisió de l'educació dels fills i filles dels professionals del circ.

Capacitat d'innovació del sector:

- **Les pràctiques i disciplines del circ han passat a formar part del sistema d'ensenyament** i s'han desenvolupat oportunitats d'educació contínua.
- **S'han implementat mesures de suport als professionals del circ** per tal d'assegurar la seva posició en el mercat laboral.
- **Estan tenint lloc innovacions tècniques i tecnològiques** en relació amb les disciplines del circ, aparells, prevenció de riscos, educació i mitjans de comunicació visuals i digitals.
- El circ s'està utilitzant com una **eina per ensenyar habilitats socials i per a la vida, superar traumes, estimular la cohesió i la integració social, així com recolzar el desenvolupament d'habilitats creatives.**

Finançament europeu pel sector:

- La majoria de companyies i professionals del circ apunten que no han tingut experiència amb cap forma de finançament europeu. En tot cas, **aplicar i aconseguir ajudes econòmiques a escala nacional, regional o local és comú entre els circs contemporanis.**
- En gran mesura, **els projectes que aconsegueixen finançament de la Unió Europea són aquells que tenen en compte aspectes socials** (majoritàriament pertanyents al circ contemporani) i no pas els que centren els seus espectacles en el circ com una forma d'art en sí (fet freqüent en el cas del circ clàssic)
- Els programes europeus que proporcionen finançament al circ són [Creative Europe](#) [2], [ERAMUS +](#) [5] i [Interreg](#) [6].

Foto: Conor Samuel

Com a conclusió, els autors de l'estudi apunten que, malgrat la falta de dades en alguns dels casos analitzats, **el present document aconsegueix fer un retrat de la situació socioeconòmica actual, diferent a la d'altres sectors culturals**. En relació a l'educació obligatòria dels infants en edat escolar, s'admet la seva complexitat, si bé en alguns països s'estan desenvolupant interessants alternatives que poden servir de referència. **El sector destaca especialment per la seva capacitat d'innovació i regeneració**, així com per la seva voluntat de seguir sent rellevant pel públic. Tanmateix, **el circ clàssic i el circ contemporani se solen percebre com dues realitats paral·leles, si bé aquest estudi opina que la cooperació és imprescindible** i els pot fer aprendre molt l'un de l'altre. Per últim, considera que la Unió Europea podria recolzar més el sector, amb mesures com ara promoure el coneixement dels programes europeus que aporten finançament.

L'estudi no finalitza aquí sinó que inclou un seguit de recomanacions i annexos, que podeu consultar al document complet:

PDF [The situation of the circus in the EU Member States. Study report](#) [4]

HTML [The situation of the circus in the EU Member States. Study report](#) [7]

[Inicieu sessió](#) [8] o [registreu-vos](#) [9] per a enviar comentaris

Tags: arts i creació

Tags: finançament de la cultura

Tags: innovació cultural

- [10]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2020/llums-ombres-retrat-circ>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/node_en
- [3] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/salt-impuls-circ>
- [4] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/the_situation_of_the_circus_in_the_eu.pdf
- [5] <http://www.erasmusplus.gob.es/>
- [6] <https://www.interregeurope.eu/>
- [7] <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/11bd70ea-33bb-11ea-ba6e-01aa75ed71a1>
- [8] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>
- [9] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [10] <https://interaccio.diba.cat/node/8229>